

سال شمار تاریخ ۰۴ ساله‌ی اخیر ایران

پروفسور سید حسن امین

ملتی که بخواهد از آگاهی سیاسی و هویت ملی شایسته‌ی برخوردار باشد، باید دچار نسیان نشود و در هر موضوعی، سوابق و تجارب گذشته‌ی خود را فرایاد آرد. حوادث سیاسی ایران در چهل ساله‌ی اخیر، سرنوشت امروز ما را رقم زده است. اگر با تفکر و اندیشه به آن حوادث توجه کنیم، می‌توانیم گذشته را چراغ راه آینده قرار دهیم و گرنه گرفتار «تکرار تاریخ» و دچار زیان بیشتر خواهیم شد. گاهشمار زیر بدون غرض و مرض فقط یادآور حوادث مهم تاریخی سی و هشت ساله‌ی گذشته است که هر کدام به نحوی در زندگی جمعی و ملی ما تأثیر داشته است.

است، دیگر در ایران نیست. این قبیل افراد می‌توانند گذرنامه بگیرند و از ایران بروند. ولی همه‌ی آحاد ملت ایران از امروز عضو حزب رستاخیز خواهند بود.

۱۳۵۴ (۱۶ فروردین): صدور فرمان انتخابات از سوی محمد رضا شاه برای تعیین نمایندگان دوره‌ی بیست و چهارم مجلس شورای ملی و دوره‌ی هفتم مجلس سنا.

۱۳۵۴ (۲۰ فروردین): به رگبار بستن نه (۹) نفر زندانی سیاسی در زندان اوین به دست مأموران ساواک به انتقام ترور سرتیپ زندی پور (ریس کمیته‌ی شهریانی و ساواک) و بیژن نیک طبع (بازجوی کمیته‌ی شهریانی و ساواک) و اعتراض سازمان‌های حقوق بشری جهان به این کشتار.

۱۳۵۴ (۳ اردیبهشت): کاترین عدل (دختر پروفسور عدل) و همسرش بهمن حجت (فرزنده سپهبد حجت) در مبارزه‌ی مسلحانه‌ی چریکی با رژیم شاهنشاهی در خرم‌دره کشته شدند.

۱۳۵۴ (۲۹ اردیبهشت): محمد رضا شاه در یک مصاحبه‌ی مطبوعاتی در آمریکا اعلام کرد که: در ایران زندانی سیاسی وجود ندارد!

۱۳۵۴ (۳۱ اردیبهشت): قتل دو مستشار نظامی آمریکایی با نام‌های سرهنگ جک ترنر و سرهنگ پل شفر به دست سه چریک ایرانی و فرار موفقیت‌آمیز قاتلان از صحنه.

۱۳۵۴ (۸ خرداد): آغاز فعالیت برای انتخابات مجلسین به این صورت که حزب رستاخیز (تنها حزب سیاسی کشور که اجازه‌ی فعالیت داشت)، برای هر حوزه‌ی انتخابیه سه یا چهار کاندیدا تعیین کرد و مردم فقط حق داشتند از بین آن سه یا چهار کاندیدای تایید صلاحیت شده‌ی حزب رستاخیز، یکی را انتخاب کنند.

۱۳۵۰ (اول تیر): امیرعباس هویدا (نخست وزیر) در میتینگ انتخاباتی دوره‌ی بیست و سوم مجلس شورای ملی گفت: «حزب ایران نوبن، پرچمدار نیات شاهنشاه آریامهر است. در مقابل این حرکت مردمی و رهبری شاهنشاه، هر خس و خاشاکی از بین خواهد رفت.»

۱۳۵۰ (۲۰ مهر): محمد رضا شاه پهلوی در جشن‌های ۲۵۰۰ ساله‌ی شاهنشاهی، در پاسارگاد در آرامگاه کورش گفت: «آسوده بخواب که ما بیداریم.»

۱۳۵۲ (اول فروردین): محمد رضا شاه در پیام نوروزی خود با اشاره به قیمت بالای نفت در بازار جهانی گفت: امروز این ما هستیم که برای جهان غرب تعیین تکلیف می‌کنیم.

۱۳۵۳ (اول فروردین): محمد رضا شاه در پیام نوروزی خود گفت: باید ایران را به پایه‌ی بزرگ‌ترین کشورهای دنیا برسانیم، نه این که در خاورمیانه اول باشیم.

۱۳۵۳ (۱۹ تیر): دولت آمریکا به کشورهای تولیدکننده نفت اختار کرد که اگر از تولید نفت خود بکاهند، آمریکا آن‌ها را با مخاطرات سیاسی و امنیتی مواجه خواهد کرد. دولت ایران پاسخ داد: «تهدید آمریکا، استعمارگرانه است و ایران به هیچ دولت بیگانه‌یی فرصت مخالفت با تصمیمات شاهنشاه را نمی‌دهد.»

۱۳۵۳ (۱۱ اسفند): تعطیل و انحلال همه‌ی احزاب سیاسی موجود به دستور محمد رضا شاه پهلوی و ادغام آن‌ها در حزب جدیدی بنام «حزب رستاخیز ملی ایران». شاه شخصاً در اجتماع بزرگی با حضور وزیران و نمایندگان هر دو مجلس شورا و سنا گفت: دوران دودوزه بازی کردن‌ها به سر آمد. جای کسی که با قانون اساسی و نظام شاهنشاهی و انقلاب ششم بهمن ما مخالف

- ۱۳۵۴ (۲۱ فروردین): افتتاح کنفرانس چهار روزه‌ی «فن‌آوری هسته‌ای» با شرکت ۵۰۰ تن از نمایندگان و مسوولان اتمی کشورهای جهان در تحت جمشید توسط امیرعباس هویدا (نخست وزیر = تدارکاتچی) وقت.
- ۱۳۵۵ (۳۱ فروردین): تأسیس جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر
- ۱۳۵۶ (۱۵ مرداد): برکناری امیرعباس هویدا از نخست وزیری و انتصاب جمشید آموزگار (با حمایت آمریکا) به نخست وزیری
- ۱۳۵۶ (۲۷ و ۲۸ مرداد): همزمان با «جشن هنر شیراز» در پی مقاله‌یی در روزنامه‌ی کیهان (به مدیریت دکتر مصطفی مصباح‌زاده) مورخ ۲۷ مرداد به مناسبت «قیام ملی ۲۸ مرداد»! (= کودتای ۲۸ مرداد) که در آن نسبت به دکتر محمد مصدق اهانت شده بود، شاه طی پیامی متذکر شد که: هیچ نشانی از آثار «بیگانه‌پرستی و زیونی» در جامعه‌ی ایرانی باقی نمانده است.
- ۱۳۵۶ (۸ مهر): برگزاری شب‌های شعر انجمن گوته (= انجمن ایران و آلمان) در تهران در جهت اعلان موضع گیری رسمی شاعران و روشنفکران ایرانی در مخالفت رسمی با اختناق حاکم و دهن‌کجی به رژیم شاهنشاهی
- ۱۳۵۶ (۲۵-۲۲ آبان): سفر محمدرضا شاه و فرح پهلوی به آمریکا در پی انتخاب جیمی کارترا، تظاهرات دانشجویان ایرانی در جلوی کاخ سفید و استفاده‌یی ماموران انتظامی و امنیتی آمریکا از گاز اشک‌آور برای بیرون راندن دانشجویان ایرانی از محوطه‌ی نزدیک به جایگاه کارترا و شاه.
- ۱۳۵۶ (۱ آذر): اجتماع اعضای جبهه‌ی ملی در کاروانسرا سنگی و حمله‌ی سواک به آن‌ها.
- ۱۳۵۶ (۱۰ دی): ورود جیمی کارترا (رئیس جمهور آمریکا) همراه سایرس ونس وزیر امور خارجه و برزینسکی مشاور امنیت ملی به ایران و تظاهرات دانشجویان علیه ایشان.
- ۱۳۵۶ (۱۷ دی): نشر مقاله‌یی اهانت‌آمیز به دستور دربار از کانال «وزارت اطلاعات» (= وزارت فرهنگ و ارشاد وقت)، راجع به آیت‌الله خمینی با عنوان «ارتفاع سرخ و سیاه در ایران» در روزنامه‌ی اطلاعات (به رغم مخالفت مدیران روزنامه) به قلم مجمعول «احمد رشیدی مطلق»
- ۱۳۵۶ (۱۹ دی): تظاهرات و اعتراضات مردم و طلاب در قم به مقاله‌ی توھین‌آمیز «احمد رشیدی مطلق» در روزنامه‌ی اطلاعات مورخ ۱۷ دی ۱۳۵۶ که به قلع و قمع آنان توسط چتربازان رژیم شاهنشاهی منجر گردید.
- ۱۳۵۶ (۲۹ بهمن): قیام مردم تبریز به مناسبت چهلم شهدای قم و
- ۱۳۵۴ (۱۵ خرداد): راه‌پیمایی در قم به پشتیبانی آیت‌الله خمینی به مناسبت بزرگداشت یاد قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲
- ۱۳۵۴ (۳۰ خرداد): برگزاری انتخابات بیست و چهارمین دوره‌ی مجلس شورا، نماینده‌ی اول تهران در این انتخابات، منوچهر آزمون بود که پس از انقلاب، اعدام شد.
- ۱۳۵۴ (۲۴ اسفند): تغییر مبدأ تقویم ایران از هجرت نبوی به سال تاجگذاری کورش و در نتیجه تغییر سال ۱۳۵۵ به ۲۵۳۵
- ۱۳۵۵ (۲۷، ۲۶ و ۲۸ اردیبهشت): برخوردهای مسلحه‌ی بین مخالفان رژیم سلطنتی با مأموران موظف دولت در تهران، رشت، قزوین و کرج.
- ۱۳۵۵ (۸ تیر): حمید اشرف و نه تن از چریک‌های فدائی خلق در درگیری مسلحه‌ی با رژیم پهلوی به قتل رسیدند.
- ۱۳۵۵ (۲۷ تیر): محمدرضا شاه در یک مصاحبه‌ی تلویزیونی گفت: تمرکز قدرت در دست من به خواست مردم ایران است.
- ۱۳۵۵ (۶ شهریور): سه مستشار نظامی آمریکایی با نام‌های رابرت گردن گارو، ویلیام کاترل و دانالد اسمیت در تهران به دست چریک‌ها به قتل رسیدند.
- ۱۳۵۵ (۳ مهر): آیت‌الله خمینی در پیامی به مناسبت فرار سید عید قربان، تغییر تاریخ هجری شمسی را به تقویم شاهنشاهی از طرف رژیم پهلوی در ۱۳۵۴/۱۲/۲۴ یک مبارزه‌ی علنی با اسلام و بخشی از طرح اسلام‌زدایی رژیم پهلوی اعلام کرد.
- ۱۳۵۵ (۱۲ آبان): انتخاب جیمی کارترا (از حزب دموکرات) به ریاست جمهوری آمریکا و فشار برای حقوق بشر در ایران + تصمیم آمریکا به خودداری از فروش بی‌رویه‌ی اسلحه به ایران
- ۱۳۵۵ (۱۹ آبان): اعلام فضای باز سیاسی از جانب محمدرضا شاه پهلوی
- ۱۳۵۵ (آفر و دی): تشدید برخوردهای مسلحه‌ی چریک‌ها با مأموران انتظامی در تهران و شهرستان‌ها در حالی که سازمان ملل متحدد، مبارزه‌ی مسلحه‌ی علیه استعمار را مجاز اعلام کرد
- ۱۳۵۵ (۲۶ دی): با هماهنگی دولتی‌های غربی، سازمان عفو بین‌الملل به افساگری علیه برخورد سواک با فعالان و زندانیان سیاسی در ایران پرداخت و از جمله در ۱۵ پایتخت غربی تبلیغاتی درباره‌ی زندانیان سیاسی در ایران به عمل آورد.
- ۱۳۵۵ (۵ بهمن): عفو بین‌الملل، اجتماع عظیمی در هلند در اعتراض به نقض حقوق بشر و بدرفتاری با زندانیان سیاسی در ایران تجهیز کرد.
- ۱۳۵۵ (۲۰ فروردین): ویلیام سولیوان به عنوان سفیر کبیر جدید آمریکا در ایران معرفی شد.

- صدر، حزب سیوسالیست آریا به رهبری سپهر و ...
 ۱۳۵۷ (۱۲ شهریور): برگزاری نماز عید فطر در تهران در تپه‌های قیطریه به امامت دکتر محمد مفتح و در پی آن راهپیمایی بزرگ میلیونی مردم تهران همراه زنان مسلمان بر ضد رژیم سلطنتی
- ۱۳۵۷ (۱۷ شهریور): اعلام حکومت نظامی در تهران و ۱۲ شهرستان دیگر و بی‌اعتنایی اهالی تهران به حکومت نظامی و در نتیجه بروز حادثه‌ی «جمعه‌ی سیاه»: کشته شدن عده‌ی از تظاهرکنندگان ضد رژیم در میدان ژاله (= میدان شهدای تهران)
- ۱۳۵۷ (۱۴ مهر): عزیمت آیت‌الله خمینی از بغداد به پاریس و اخذ ویزای سه ماهه و اقامت در نوفل لوشاتو.
- ۱۳۵۷ (۱۹ مهر): حزب رستاخیز منحل شد. محمدرضا شاه سابقاً با تأسیس این حزب واحد، گفته بود که هر کس عضو این حزب نشود، جایش یا زندان است یا گذرنامه‌اش را بگیرد و از ایران خارج شود!
- ۱۳۵۷ (۳۰ مهر): مهندس مهدی بازگان و دکتر ناصر میناچی در پاریس با آیت‌الله خمینی ملاقات کردند. همزمان، یاسر عرفات در فلسطین گفت که عمر شاه ایران به سر رسیده است و ایران به زودی جمهوری خواهد شد.
- ۱۳۵۷ (۱۴ آبان): شهردار تهران (جواد شهرستانی) به شریف امامی اعتراض کرد. ارتشید غلام‌رضا ازهاری به جای مهندس شریف امامی به نخست وزیری برگزیده شد.
- ۱۳۵۷ (۱۴ آبان): محمدرضا شاه نطق معروف ملتمسانه‌اش را مبنی بر شنیدن پیام انقلاب از تلویزیون پخش کرد.
- ۱۳۵۷ (۲۸ آبان): فرج پهلوی در نجف با آیت‌الله سید ابوالقاسم خوبی - از مراجع تقلید شیعیان جهان - دیدار کرد.
- ۱۳۵۷ (۱۹ و ۲۰): راهپیمایی‌های میلیونی تاسوعاً و عاشوراً در تهران
- ۱۳۵۷ (۹ دی): دکتر شاپور بختیار (دبیر کل حزب ایران و عضو شورای جبهه‌ی ملی)، از سوی محمدرضا شاه به نخست وزیری منصوب شد اما جبهه‌ی ملی او را اخراج کرد.
- ۱۳۵۷ (۱۵ دی): تمدید اجازه‌ی اقامت آیت‌الله خمینی در پاریس برای سه ماه دیگر از طرف دولت فرانسه + ممنوع شدن هرگونه راهپیمایی در تهران از طرف دولت.
- ۱۳۵۷ (۱۶ دی): کنفرانس گوادلوب راجع به ایران با شرکت جیمی کارتر (رئیس جمهور آمریکا)، جیمز کالاهان (نخست وزیر انگلیس)، ژیسکار دستن (رئیس جمهور فرانسه)، هلمت اشمیت (صدراعظم آلمان) و تصمیم به حمایت نکردن غرب از شاه = ۱۵ ژانویه ۱۹۷۹
- ۱۳۵۷ (۱۶ دی): شاپور بختیار، اعضای کابینه‌ی خود را معرفی کرد.
- اعلام حکومت نظامی در تبریز در پی تظاهرات خونین اهالی تبریز عليه رژیم سلطنتی و تخریب مجسمه‌های شاه و ساختمان حزب رستاخیز
- ۱۳۵۶ (۴ اسفند): رادیو لندن گزارش داد که ۶۵۰ نفر در «شورش‌های تبریز» از طرف دولت دستگیر شده‌اند.
- ۱۳۵۷ (۱۰ فروردین): تظاهرات خونین در یزد و جهرم
- ۱۳۵۷ (۱۹ فروردین): بر اثر پرتاب بمب‌های دستی، منزل چند تن از سران جبهه‌ی ملی و نهضت آزادی از جمله مهندس مهدی بازگان، داریوش فروهر، دکتر کریم سنجابی و مقدم مراغه‌ای خسارت دید.
- ۱۳۵۷ (۳۰ فروردین): رژیم شاهنشاهی با استفاده از «کمیته‌ی انتقام» به تهدید و حتا بمب‌گذاری در منازل مخالفان (از جمله خانه‌ی هدایت‌الله متین‌دفتری و دفتر وکالت منوچهر مسعودی) دست زد.
- ۱۳۵۷ (۱۵ اردیبهشت): محسن پژشکپور نماینده مجلس (رهبر حزب پان ایرانیست) با کناره‌گیری از حزب رستاخیز در مجلس، دولت جمشید آموزگار را از بابت بمب‌گذاری در منزل بعضی مخالفان توسط «کمیته‌ی انتقام» استیضاح کرد.
- ۱۳۵۷ (۱۸ اردیبهشت): تظاهرات شدید مردم و دانشجویان علیه رژیم شاهنشاهی.
- ۱۳۵۷ (۱۴ مرداد): محمدرضا شاه به مناسبت سالروز مشروطیت و اعلان فضای باز سیاسی، گفت که «به اندازه‌ی ممالک دموکراتیک اروپایی، آزادی خواهیم داشت و حدود آزادی هم مثل ممالک دموکراتیک اروپایی معین خواهد شد.»
- ۱۳۵۷ (۲۰ مرداد): تظاهرات خونین در اصفهان و اعلام حکومت نظامی
- ۱۳۵۷ (۲۸ مرداد): حمله‌ی شدید شاه به دکتر مصدق و پیروان او. فاجعه‌ی سینما رکس آبادان به دست چند جوان مذهبی خودسر از جمله حسین تکبعلی‌زاده.
- ۱۳۵۷ (۱ شهریور): تظاهرات مردم در ایران و اشغال سفارت ایران در لاهه بدست دانشجویان ایرانی.
- ۱۳۵۷ (۵ شهریور): استعفای جمشید آموزگار و نخست وزیری جعفر شریف امامی.
- ۱۳۵۷ (۸ شهریور): تجدید حیات احزاب سیاسی، از جمله: حزب ایران به رهبری دکتر کریم سنجابی، حزب پان ایرانیست به رهبری محسن پژشکپور، حزب زحمتکشان به رهبری دکتر مظفر بقایی کرمانی، حزب سوسیال دموکرات به رهبری احمد بنی‌احمد، جنبش به رهبری علی اصغر حاج سیدجوادی، جمعیت پاسداران قانون اساسی به رهبری مهدی پیراسته، کانون ناسیونالیست‌ها به رهبری فضل الله

از سلطنتی به جمهوری و فرار شاپور بختیار آخرین نخست وزیر رژیم سلطنتی از مرز بازگان.

۱۳۵۸ (۵ فروردین): خروج ایران از پیمان سنتو

۱۳۵۸ (۱۲ اردیبهشت): شهادت استاد مرتضی مطهری

۱۳۵۸ (۲۳ اردیبهشت): لغو مصنونیت قضایی (کاپیتولاسیون) آمریکایی‌ها که در دوره‌ی نخست وزیری حسنعلی منصور برقرار شده بود.

۱۳۵۸ (۲۷ خرداد): تشکیل جهاد سازندگی

۱۳۵۸ (۲۸ مرداد): تشکیل مجلس خبرگان بررسی قانون اساسی

۱۳۵۸ (۱۳ آبان): اشغال سفارت آمریکا = «لانه‌ی جاسوسی آمریکا» به‌وسیله‌ی «دانشجویان مسلمان پیرو خط امام»

۱۳۵۸ (۱۴ آبان): استعفای دولت موقت و نطق استعفای مهندس بازگان که گفت: اگر من انقلاب کردم که اوضاع چنین شود، سه‌سنه‌تا نه تا نه دفعه غلط کردم.

۱۳۵۸ (۱۲ آذر): رسمیت یافتن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۵۸ (دی): آغاز تبلیغات نامزدان ریاست جمهوری با رقابت ابوالحسن بنی صدر و احمد مدنی از یکسو و جلال الدین فارسی (کاندیدای حزب جمهوری اسلامی) از سوی دیگر. حذف نام جلال الدین فارسی از لیست کاندیداهای به دلیل افغانی‌الاصل بودن او و جایگزین شدن دکتر حسن آیت و دکتر حسن حبیبی به‌جای جلال الدین فارسی از سوی حزب جمهوری اسلامی، و در نهایت اعلام و تصویب رسمی نه کاندیدای ریاست جمهوری (به ترتیب حروف الفبا): حسن آیت، ابوالحسن بنی صدر، حسن حبیبی، داریوش فروهر، صادق قطب‌زاده، کاظم سامی، صادق طباطبائی، محمد مکری و احمد مدنی.

۱۳۵۸ (۵ بهمن): برگزاری اولین دوره‌ی انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب سید ابوالحسن بنی صدر به عنوان اولین رئیس جمهور دولت جمهوری اسلامی ایران با ۱۱ میلیون رأی

۱۳۵۸ (۱۵ بهمن): صدور حکم تنفیذ ریاست جمهوری بنی صدر از سوی آیت‌الله خمینی

۱۳۵۸ (۲۰ بهمن): انتصاب رئیس جمهوری (بنی صدر) به فرماندهی کل قوا

۱۳۵۸ (۱۱ اسفند): آغاز تحرک برای اولین دوره‌ی انتخابات مجلس شورای اسلامی

۱۳۵۹ (۱۰ فروردین): وصول نامه‌ی جیمی کارت‌ر به ابوالحسن بنی صدر راجع به گروگان‌های آمریکایی

۱۳۵۹ (۲۰ فروردین): قطع روابط سیاسی ایران و آمریکا

۱۳۵۷ (۱۷ دی): ورود ژنرال رابرت هویزر آمریکایی (معاون ناتو)

به تهران بدون هماهنگی و اطلاع شاه و دولت ایران

۱۳۵۷ (۲۲ دی): تشکیل شورای انقلاب از سوی آیت‌الله خمینی

و تأسیس شورای سلطنت از سوی محمد رضا شاه

۱۳۵۷ (۲۵ دی): به دعوت جبهه‌ی ملی در مسجد شاه تهران (= مسجد امام بعدی)، اجتماع بزرگی تشکیل شد که طی آن دکتر کریم سنجابی (رهبر جبهه‌ی ملی) اعلام کرد: دولت دکتر شاپور بختیار «به‌هیچ وجه منتنسب به جبهه‌ی ملی ایران نیست». در همین روز در مجلس سنا، دکتر سید محمد رضا جلالی نائینی تنها سناتور مخالف بختیار شد ولی مجلس سنا هم به دولت بختیار رأی اعتماد داد.

۱۳۵۷ (۲۶ دی): محمد رضا شاه و فرح پهلوی، ایران را برای همیشه ترک کردند. اکثریت مردم ایران، رفتن شاه و فروپاشی سلطنت را جشن گرفتند.

۱۳۵۷ (۲۹ دی): راهپیمایی بزرگ اربعین حسینی در تهران و شهرستان‌ها بر ضد رژیم سلطنتی.

۱۳۵۷ (۳۰ دی): آیت‌الله خمینی در پاریس دیدار با سید جلال الدین تهرانی (رئیس شورای سلطنت) را مشروط به غیرقانونی اعلام کردن شورای سلطنت از سوی وی دانست و او نیز شورای سلطنت را متعاقباً در اول بهمن ۱۳۵۷ غیرقانونی خواند و در ۲ بهمن با آیت‌الله خمینی دیدار کرد.

۱۳۵۷ (۸ بهمن): مدرسه‌ی رفاه به عنوان محل اقامات آیت‌الله خمینی تعیین شد و روحاًنیون تهران به رهبری دکتر محمد حسین بهشتی و استاد مرتضی مطهری در اعتراض به تأخیر در بازگشت آیت‌الله خمینی در مسجد دانشگاه تهران به تھصّن نشستند.

۱۳۵۷ (۱۲ بهمن): «پرواز انقلاب» و بازگشت آیت‌الله خمینی از پاریس به تهران با هوایمای ویژه‌ی که برای ایشان و همراهان و خبرنگاران و عکاسان اجاره شده بود. استقبال پرشور میلیون‌ها نفر از مردم ایران از آیت‌الله خمینی و سخنرانی ایشان در بهشت‌زهرا.

۱۳۵۷ (۱۶ بهمن): آیت‌الله خمینی مهندس مهدی بازگان را به عنوان رئیس دولت موقت (در برابر کابینه‌ی شاپور بختیار) برگزید.

۱۳۵۷ (۱۹ بهمن): گروه کثیری از همافران و پرسنل نیروی هوایی با حضور در محل استقرار آیت‌الله خمینی همبستگی خود را با آیت‌الله خمینی به عنوان رهبر انقلاب اعلام کردند.

۱۳۵۷ (۲۱ بهمن): آیت‌الله خمینی طی پیامی، «حکومت نظامی» اعلام شده از سوی رژیم سلطنتی را خلاف شرع اعلام کرد و از مردم خواست که مقررات منع عبور و مرور در تهران را که از سوی فرماندار نظامی تهران صادر شده بود، نادیده بگیرند.

۱۳۵۷ (۲۲ بهمن): اعلام بی‌طرفی ارتش و تعویض نظام سیاسی

- ریاست جمهوری و انتخاب آیت‌الله سید علی خامنه‌ای به ریاست جمهوری ۱۳۵۹
- (۵ آبان): معرفی میرحسین موسوی به نخست وزیری ۱۳۶۰
- (۳ خرداد): آزادی خرمشهر از اشغال نیروهای اشغالگر ۱۳۶۱
- بعشی‌های عراق ۱۳۶۰
- (۷ مهر): آغاز ریاست جمهوری آیت‌الله سید علی خامنه‌ای و نخست وزیری مهندس میرحسین موسوی ۱۳۶۰
- (۲۷ آذر): بازگشایی دانشگاه‌های کشور پس از انقلاب ۱۳۶۱
- فرهنگی و تعطیل دانشگاه‌ها که در دوم اردیبهشت ۱۳۵۹ شروع شده بود. ۱۳۶۱
- (بهمن): دستگیری رهبران حزب توده ۱۳۶۲
- (۲۴ مرداد): تشکیل نخستین مجلس خبرگان رهبری ۱۳۶۲
- (۲۷ خرداد): آغاز به کار دومین دوره مجلس شورای اسلامی ۱۳۶۳
- (۲۵ مرداد): انتخابات چهارمین دوره ریاست جمهوری و انتخاب آیت‌الله سید علی خامنه‌ای به ریاست جمهوری ۱۳۶۴
- (۱۸ مهر): معرفی مجدد مهندس میرحسین موسوی به نخست وزیری ۱۳۶۴
- (۱۲ خرداد): انحلال حزب جمهوری اسلامی که در سال اول انقلاب تشکیل شده بود. ۱۳۶۵
- (۱۷ بهمن): تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام از سوی آیت‌الله خمینی برای حل و فصل اختلافات بین مجلس و شورای نگهبان ۱۳۶۶
- (۲۵ اسفند): عملیات والفجر ۱۰ از سوی ایران علیه رژیم بعثی عراق ۱۳۶۶
- (۲۸ اسفند): بمباران شیمیایی حلیچه از سوی رژیم بعثی عراق ۱۳۶۶
- (۲۵ فروردین): تشکیل مجمع روحانیون مبارز (= انشاعب جامعه روحانیت مبارز تهران) ۱۳۶۷
- (۲۲ خرداد): تشکیل سومین دوره مجلس شورای اسلامی ۱۳۶۷
- (۱۲ تیر = ۱۳ زوئیه ۱۹۸۸): سرنگونی هواپیمای مسافربری ایران توسط ناو امریکایی ۱۳۶۷
- (۲۷ تیر = ۲ زوئیه ۱۹۸۸): پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل از سوی جمهوری اسلامی ایران راجع به آتش‌بس در جنگ ایران و عراق ۱۳۶۷
- (۳ مرداد): هجوم نیروهای مجاهدین خلق (منافقین) با عنوان «عملیات فروغ جاویدان» پس از آتش‌بس بین ایران و عراق به مرزهای ایران و شکست آن‌ها در عملیات مرصاد به فرماندهی علی صیاد شیرازی ۱۳۶۷
- (۲ اردیبهشت): آغاز انقلاب فرهنگی و تعطیل کردن دانشگاه‌های کشور ۱۳۵۹
- (۴ اردیبهشت): حمله‌ی نظامی آمریکا به طبس ۱۳۵۹
- (۱۰ خرداد): آغاز تحریم اقتصادی ایران توسط آمریکا ۱۳۵۹
- (۷ خرداد): تأسیس مجلس شورای اسلامی ۱۳۵۹
- (۲۳ خرداد): صدور فرمان تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی از سوی آیت‌الله خمینی ۱۳۵۹
- (۲۱ تیر): کودتای نافرجام نظامی پایگاه شهید نوزه ۱۳۵۹
- (۹ مرداد): معرفی محمدعلی رجایی به عنوان نخست وزیر به مجلس ۱۳۵۹
- (۳۱ شهریور): آغاز جنگ تحمیلی با حمله‌ی عراق به ایران ۱۳۵۹
- (۱۴ اسفند): برگزاری مراسم بزرگداشت دکتر محمد مصدق در دانشگاه تهران با سخنرانی ابوالحسن بنی‌صدر که چون مخالفان وی قصد برهم زدن سخنرانی او را داشتند وی نیز به طرفداران خود دستور مقابله داد و این امر به درگیری شدید موافقان و مخالفان وی منجر شد و «غاٹله‌ی ۱۴ اسفند» نام گرفت. ۱۳۵۹
- (۲۰ دی): آزادکردن دیلمات‌های آمریکایی و سیله‌ی ایران ۱۳۵۹
- (۱۵ خرداد): توقیف روزنامه‌ی انقلاب اسلامی به مدیریت ابوالحسن بنی‌صدر ۱۳۶۰
- (۲۰ خرداد): برکناری ابوالحسن بنی‌صدر از فرماندهی نیروهای مسلح ۱۳۶۰
- (۳۰ خرداد): ورود سازمان مجاهدین خلق (منافقین بعدی) به جنگ مسلحانه با حکومت ۱۳۶۰
- (۳۱ خرداد): رأی مجلس اول به عدم کفایت سیاسی رئیس جمهوری ۱۳۶۰
- (۱ تیر): برکناری رسمی ابوالحسن بنی‌صدر از ریاست جمهوری به وسیله‌ی آیت‌الله خمینی ۱۳۶۰
- (۷ تیر): بمب‌گذاری در دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی واقع در محله‌ی سرچشم و شهادت دکتر بهشتی و ۷۲ تن از سران نظام جمهوری اسلامی و فرار بنی‌صدر به همراه مسعود رجوی و سرهنگ خلبان معزی از ایران به فرانسه ۱۳۶۰
- (۲ مرداد): برگزاری دومین دوره انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب محمدعلی رجایی ۱۳۶۰
- (۱۱ مرداد): آغاز ریاست جمهوری محمدعلی رجایی ۱۳۶۰
- (۱۲ مرداد): معرفی محمدجواد باهنر به نخست وزیری ۱۳۶۰
- (۸ شهریور): شهادت محمدعلی رجایی (رئیس جمهور) و محمدجواد باهنر (نخست وزیر) در انفجار ساختمان نخست وزیری به دست سازمان مجاهدین خلق (منافقین بعدی) ۱۳۶۰
- (۱۰ مهر): برگزاری سومین دوره انتخابات ۱۳۶۰

- ۱۳۸۰ (۱۸ خرداد): برگزاری هشتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب مجدد حجت‌الاسلام والملمین سید محمد خاتمی به ریاست جمهوری
- ۱۳۸۴ (۲۷ خرداد): برگزاری نهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با نامزدی اکبر هاشمی رفسنجانی، مهدی کروبی و محمود احمدی نژاد که به دلیل عدم کفايت آراء، به مرحله‌ی دوم کشیده شد و در مرحله‌ی دوم (= ۳ تیر ۱۳۸۴) به انتخاب محمود احمدی نژاد به ریاست جمهوری اسلامی ایران انجامید.
- ۱۳۸۸ (ارديبهشت): ثبت‌نام چهارصد و چند نفر نامزد ریاست جمهوری در وزارت کشور و تصویب صلاحیت چهار تن از شخصیت‌های مقبول نظام و رصد صلاحیت بقیه کاندیداهای تایید صلاحیت شده عبارت بودند از: دکتر محمود احمدی نژاد (رييس جمهور دوره‌ی قبل)، مهندس ميرحسين موسوي (نخست‌وزير زمان جنگ هشت ساله با عراق)، مهدی کروبی (رييس سابق مجلس و کاندیدا شکست‌خورده انتخابات ریاست جمهوری سابق) و دکتر محسن رضائي (از فرماندهان سپاه پاسداران و دبیر مجمع تشخيص مصلحت نظام)
- ۱۳۸۸ (۲۲ خرداد): برگزاری انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری با کاندیداتوري محمود احمدی نژاد، محسن رضائي، مهدی کروبی و ميرحسين موسوي و با مشارکت بسيار بالاي مردم (در حدود ۸۰ درصد حائزان حق رأي = قریب چهل ميليون رأي دهنده) که در تاريخ ايران (پس از انتخابات ۱۳۵۸) بي سابقه بود.
- ۱۳۸۸ (۲۳ خرداد): اعلام نتيجه‌ی انتخابات به نفع محمود احمدی نژاد و آغاز اعتراضات سه نامزد ديگر به «تقلب در انتخابات»
- ۱۳۸۸ (۲۵ خرداد): راهنمایی و تشکيل زنجيره‌ی انساني ميليوني مردم با ادعای «تقلب و تخلف» در انتخابات که به قتل چندين تن و ضرب و جرح و دستگيري عده‌ی زيادي از معترضان و اعظام بعضی به بازداشتگاه‌های غيرقانونی منجر شد.
- ۱۳۸۸ (۲۹ خرداد): حضور آيت‌الله خامنه‌ای به عنوان رهبر انقلاب در نماز جمعه و ايراد خطبه نماز جمعه و تایيد تمام عيار نتایج اعلام شده به سود احمدی نژاد
- ۱۳۸۸ (۲۵ مرداد): بازداشت غيرقانونی سيد حسن امين به وسیله‌ی لباس شخصی‌ها در امام‌زاده طاهر کرج در کنار آرامگاه احمد شاملو
- ۱۳۸۸ (۱۰ مرداد): صدور كيف خواست از طرف دادستان عليه دها نفر از معترضان به عنوان متهمان فعل در توطنه‌ی «کوتني محملی» با اتهام رسمي «اقدام عليه امنيت کشور و همکاري با نieroهای آمریکایی و تحریب اموال مردم».
- ۱۳۸۸ (۱۲ مرداد): تنفيذ ریاست جمهوری دکتر محمود احمدی نژاد از سوی رهبر انقلاب در حسينیه‌ی امام خمینی
- ۱۳۸۸ (۲۵ مرداد): انتخاب صادق لايجانی به ریاست قوه‌ی قضائیه
- ۱۳۶۷ (۲۵ بهمن): صدور فتوای ارتقاد و قتل سلمان رشدی به عنوان مرتد فطری از سوی آيت‌الله خمینی
- ۱۳۶۸ (۸ فروردین): برکناري آيت‌الله حسينعلی منتظری از قائم مقامي رهبري
- ۱۳۶۸ (۱۴ خرداد): در گذشت آيت‌الله خمینی (اولین رهبر انقلاب اسلامی و بنیانگذار جمهوری اسلامی) و انتخاب آيت‌الله سید علی خامنه‌ای به رهبری نظام توسيط مجلس خبرگان رهبری
- ۱۳۶۸ (۶ مرداد): همه‌پرسی اصلاح قانون اساسی، حذف نخست‌وزيری و حذف شرط مرجعیت برای رهبری
- ۱۳۶۸ (۱۲ مرداد): انتخابات پنجمین دوره ریاست جمهوری و انتخاب آيت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی به ریاست جمهوری به عنوان دولت سازندگی و به منظور بازسازی پس از جنگ
- ۱۳۷۰ (۱۸ آذر): معرفی عراق به عنوان متجاوز در جنگ ایران و عراق از سوی سازمان ملل متحد
- ۱۳۷۱ (۷ خرداد): آغاز به کار دوره‌ی چهارم مجلس شورای اسلامی
- ۱۳۷۲ (۲۱ خرداد): برگزاری انتخابات ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب آيت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی برای دومين بار به ریاست جمهوری
- ۱۳۷۳ (۲۵ اسفند): در گذشت حجت‌الاسلام والملمین سید احمد خمینی
- ۱۳۷۳ (۲۴ اسفند): امضای قانون تحریم سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در ایران (قانون داماتو) توسيط بيل كلينتون (رياست جمهوری آمريكا)
- ۱۳۷۴ (اسفند): تأسیس حزب کارگزاران سازندگی در آستانه‌ی انتخابات مجلس پنجم
- ۱۳۷۵ (۱۲ خرداد): آغاز به کار دوره‌ی پنجم مجلس شورای اسلامی
- ۱۳۷۶ (۲ خرداد): برگزاری هفتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب حجت‌الاسلام والملمین سید محمد خاتمی به ریاست جمهوری در مقابل حجت‌الاسلام والملمین ناطق نوري
- ۱۳۷۷ (۱۱ اردیبهشت): استیضاح عطاء‌الله مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مجلس شورای اسلامی و رأي به ابقاي او
- ۱۳۷۷ (۳۱ خرداد): استیضاح و برکناري عبدالله نوري وزير کشور
- ۱۳۷۷ (پايز): شروع قتل‌های زنجيره‌ی (مجيد شريف، جعفر پوينده، محمد مختاری، داريوش و پروانه فروهر)
- ۱۳۷۷ (۱۵ دی): اطلاع‌يعيه وزارت اطلاعات مبنی بر دست داشتن «عناصر خودسر» در قتل‌های زنجيره‌ی
- ۱۳۷۷ (۲ اسفند): برگزاری نخستین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا
- ۱۳۷۸ (۱۸ تیر): حدثه‌ی کوي دانشگاه تهران
- ۱۳۷۸ (۲۲ اسفند): سوء‌قصد و ترور سعيد حجاريان
- ۱۳۷۹ (۷ خرداد): تشکيل ششمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی